

Analýza pádů ve FNOL

1. pololetí 2023

Úsek nelékařských oborů

Zpracovala: Mgr. Adéla Kolková
V Olomouci dne 5. 12. 2023

Analýza pádů ve FNOL v 1. pololetí 2023

Ve FNOL byl v 1. pololetí 2023 **celkový počet pádů u hospitalizovaných pacientů 184**. Ve srovnání s 2. pololetím 2022, jsme zaznamenali výrazný nárůst v absolutním počtu pádů, který byl v předcházejícím pololetí 147.

V 1. pololetí 2023 došlo i ke zvýšení v počtu zraněných na celkový počet pádů, kdy relativní četnost dosahovala hodnoty **47,82 % (88)** oproti 2. pololetí roku 2022, kdy byla četnost zraněných 40,8 % **(60)**. Pozorujeme bohužel mírný nárůst hlavně v případě těžkých zranění, která se nám v 1. pololetí 2023 zvýšila oproti 2. pololetí 2022 o 2,12 %.

V 1. pololetí 2023 jsme taktéž zaznamenali nárůst u lehkých zranění, a to ve srovnání s 2. pololetím 2022, až o 4,85 %.

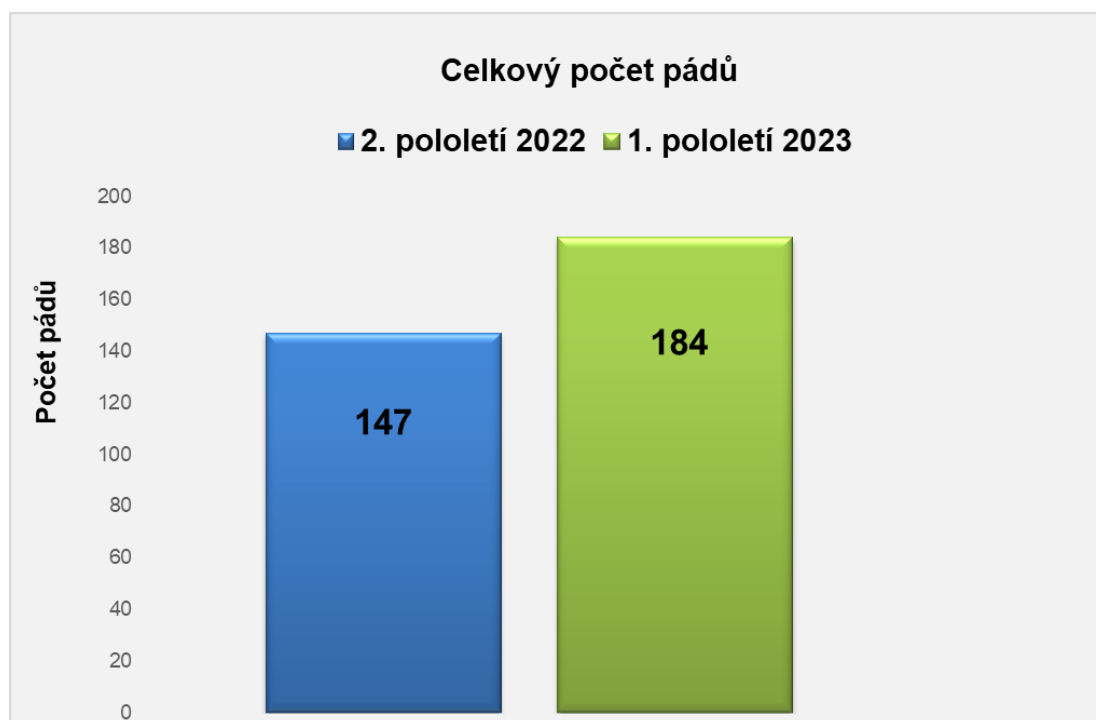
Podrobněji jsou data uvedena v Tabulce č. 2 a graficky znázorněna v Grafu č. 4.

Indikátory kvality ošetrovatelské péče:

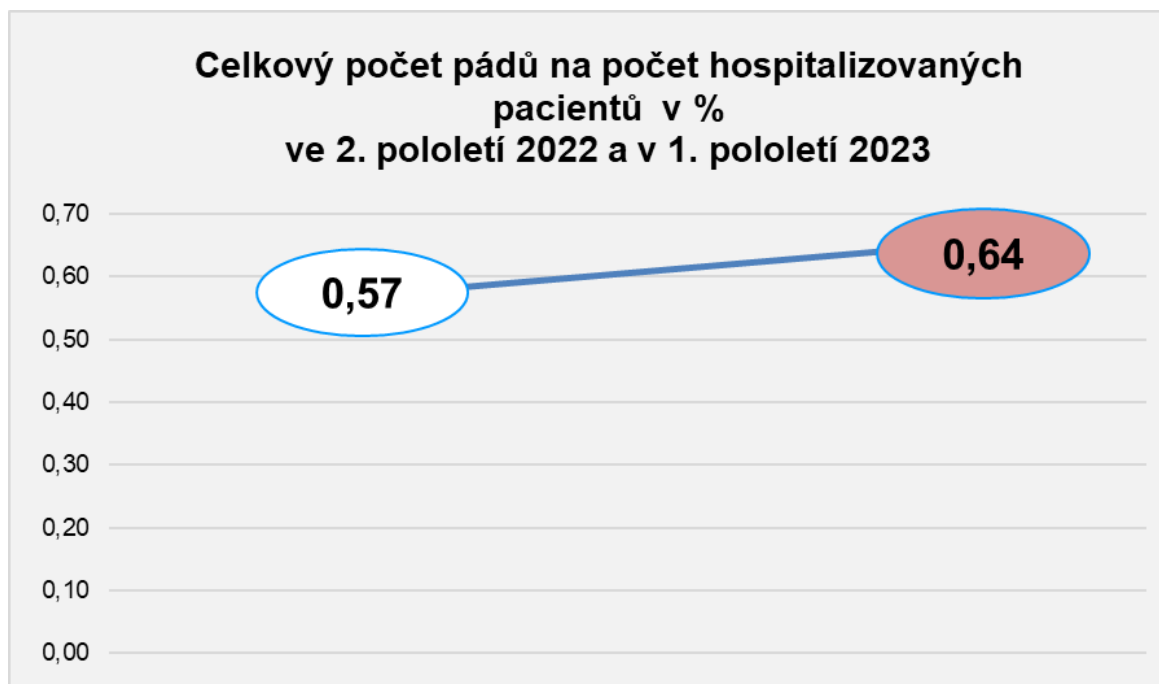
S absolutními počty pádů a zraněními koresponduje i procentuální **nárůst počtu pádů a zraněných na počet hospitalizovaných** – viz Tabulka č. 1.

Analýza pádů pacientů	2. pololetí 2022	1. pololetí 2023
Celkový počet pádů	147	184
Průměrný věk pacientů s pádem	71,6	73,6
Počet zraněných / celkový počet pádů v %	40,82 %	47,82 %
Celkový počet pádů / počet hospitalizovaných pacientů v %	0,57 %	0,64 %
Počet zraněných / počet hospitalizovaných pacientů v %	0,23 %	0,31 %

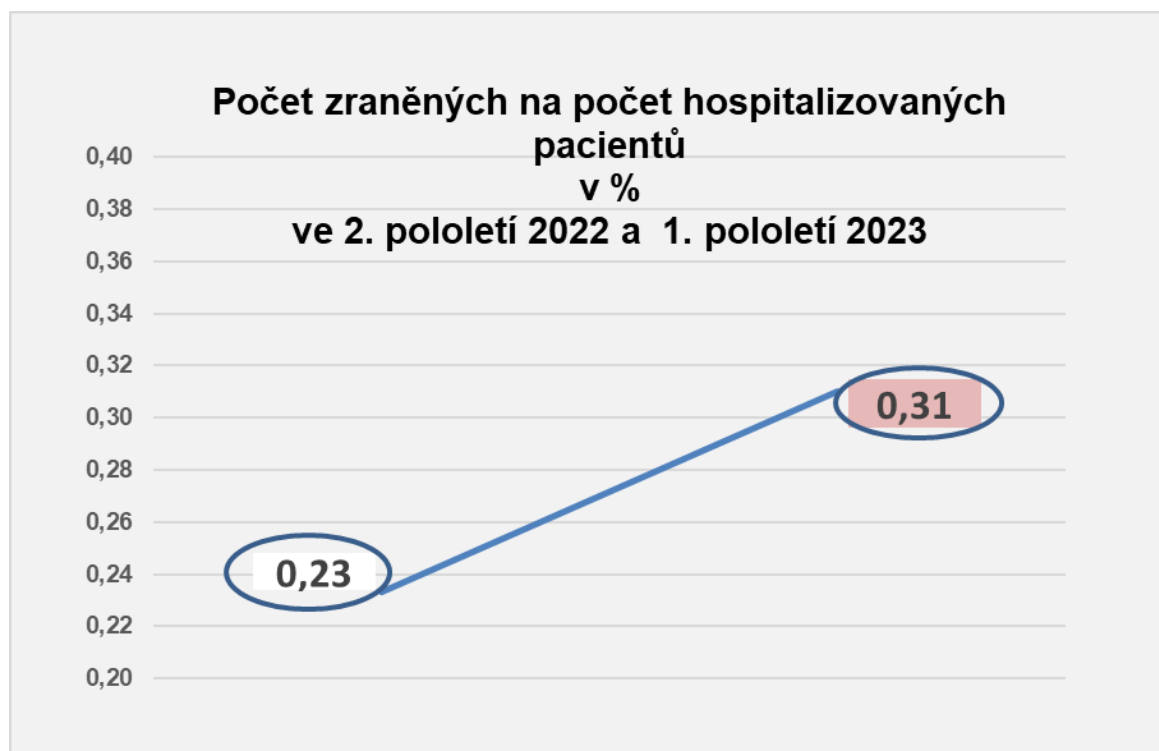
Tabulka č. 1

Graf č. 1

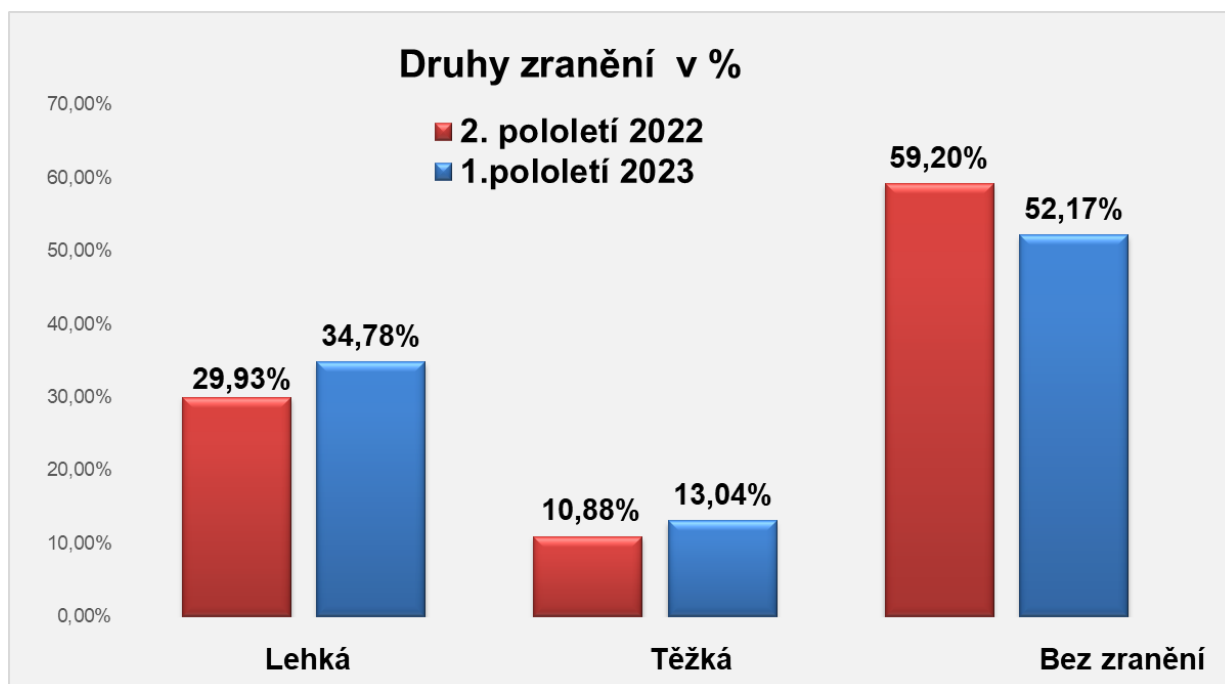
Graf č. 2

Graf č. 3

Druhy zranění	2. pololetí 2022	1. pololetí 2023
Lehká	29,93 %	34,78 %
Těžká	10,88 %	13,04 %
Bez zranění	59,20 %	59,17 %

Tabulka č. 2

Graf č. 4

Specifický rozbor:

V 1. pololetí 2023 (28 458) došlo k významnému nárůstu počtu hospitalizovaných pacientů ve FNOL.

Ve 2. pololetí 2022 bylo hospitalizovaných 25 719 pacientů, tj. o 2 739 hospitalizací méně, než bylo v 1. pololetí 2023. **Relativní četnost hospitalizovaných pacientů**, u kterých **došlo k pádu** je v 1. pololetí 2023 vyšší, a to **0,64 %**; ve 2. pololetí 2022 činila 0,57 %. Vyšší absolutní počet zraněných pacientů se taktéž odrazil i na **relativní četnosti zraněných hospitalizovaných pacientů**, u kterých došlo ke zranění právě v souvislosti s pádem – **četnost dosáhla 0,31 %**. Bohužel nám ve sledovaném období **vzrostl počet těžších zranění**, relativní četnost byla **13,04 %** - viz Tabulka č. 2 a Graf č. 4. Po podrobné analýze můžeme konstatovat, že velký podíl těžkých zranění byl zapříčiněn zejména tržnými rány, a to v oblasti hlavy (22), v 5 případech se jednalo o tržnou ránu nebo zlomeninu horní končetiny a v 1 případě o zlomeninu dolní končetiny. Z lehčích poranění se jednalo v největší míře o exkoriace, hematomy a lehké tržné rány bez nutnosti sutury.

Vzhledem k počtu pádů a zraněných na počet hospitalizovaných pacientů lze situaci hodnotit jako prozatímni izolovaný nárůst těchto hodnot, které budeme v nadcházejícím období intenzivně sledovat a analyzovat. V dalším období se ale zaměříme na podíl právě těžkých zranění, u kterých došlo k opakovanému nárůstu a naším cílem bude minimalizovat jejich relativní četnost a předcházet rizikovým situacím, které vedou k těmto pádům.

- Průměrný věk pacientů s pádem byl v 1. pololetí roku 2023 73,6 let. Oproti 2. pololetí 2022 došlo k mírnému zvýšení věkového průměru pacientů, u kterých dochází k pádu, a to o 2 roky. Ve 2. pololetí 2022 byla věková hranice 71,6 let.

- V tomto pololetí je opět nejčastějším **místem pádu** pokoj pacienta (126), dále WC/ koupelna (37), chodba (10). Ke 4 pádům došlo u lůžka pacienta a 4 pády se staly v areálu FNOL.

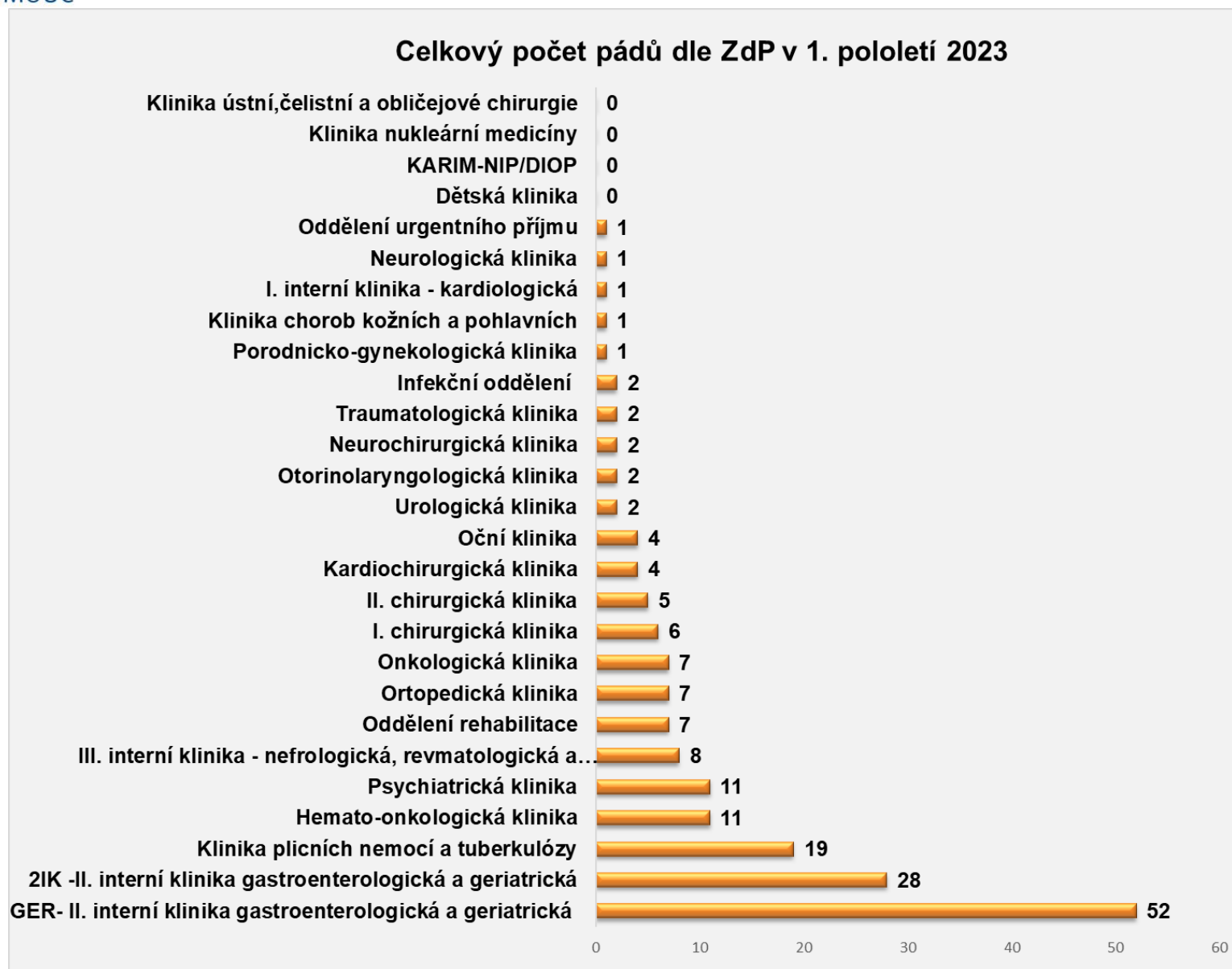
Situace, při kterých dochází k pádu nejčastěji: nestabilita při chůzi, pacient se nestačil zachytit opěry nebo se zachytil nestabilní opory (51), pád z lůžka, sedačky (39), a vstávání z lůžka, židle (37). Ve 20 případech se jednalo o zakopnutí anebo uklouznutí při chůzi. Dalšími rizikovými situacemi, které vedly k pádu, byla hygiena a vyprazdňování, a to v 19 případech, jednalo se např. o uklouznutí nebo pád ve sprše, WC, cesta na WC nebo z WC, samotné vyprazdňování pacienta.

Ve velké míře se jednalo o lucidní, psychicky orientované pacienty, bez alterace, deficitu vědomí, kteří si dovedou vysvětlit, jak k pádu došlo a na událost si pamatují (129). Ve 47 případech se jednalo o zmatené, neklidné a dezorientované pacienty. Ve 2 případech se jednalo o pacienty v bezvědomí.

- Ve 100 případech byl pacient po pádu nalezen personálem, nebo byl personál u pádu přítomen či slyšel pád pacienta, v 51 případech upozornil na pád pacienta jeho spolu-pacient na pokoji, a to zazvoněním na personál, zavoláním nebo osobně vyhledáním personálu. U 22 pádů, na ně upozornil sám pacient, nebo oznámil personálu až dodatečně, že k pádu došlo. Ve 2 případech byl pád monitorován kamerovým systémem.
- Stav po pádu vyžadoval u 110 pacientů kontrolu zdravotního stavu, klinické vyšetření pacienta lékařem, u 47 pacientů bylo provedeno orientační interní a neurologické vyšetření pacienta, v 60 případech bylo u pádu indikováno RTG, CT nebo traumatologické vyšetření. U 58 pacientů byla potřeba edukace, reedukace v riziku a prevenci pádu. Ze 184 hospitalizovaných pacientů, u kterých došlo k pádu, bylo 150 pacientů v riziku pádu.

Analýza pádů dle jednotlivých ZdP viz graf č.5.

K významnému nárůstu pádů došlo na geriatrickém oddělení 2IKaGER, Klinice plicních nemocí a tuberkulózy, Hemato-onkologické klinice, Ortopedické klinice, Onkologické klinice a Psychiatrické klinice. Výše uvedená klinická pracoviště byla na tuto skutečnost písemně upozorněna a požádána o podrobnou analýzu se stanovením nápravných opatření. Na ostatních klinických pracovištích jsme nezaznamenali výraznou změnu ve výskytu pádů.

Graf č. 5 Analýza dle jednotlivých klinik/odd. FNOL (Celkem pádů 184-183 hospitalizovaných pacientů a 1 pacient Oddělení urgentního příjmu)

Nápravná opatření:

- Analýza pádů ve FNOL za sledované období 1. pololetí 2023 byla umístěná na Altus portál a emailem byli vedoucí pracovníci informováni. S klinickými pracovišti, na kterých byla zjištěna výrazná změna, ve smyslu, nárůstu absolutního počtu pádů, byla provedena podrobná analýza a stanovena nápravná opatření (viz **Analýza pádů dle jednotlivých ZdP**).
- U pacientů v riziku pádu postupováno dle **SOP-L015-V03/PREVP Prevence pádu**.
- Při plánování preventivních intervencí snižujících riziko pádu by měl nelékařský zdravotnický personál využívat v maximální možné míře protektory u nemocničních lůžek. Vhodnou alternativou zabezpečení pacienta na lůžku se jeví i snížení výšky lůžka.
- Pacienti v riziku pádu jsou označeni ID štítkem odlišné barvy (červené); informace o tom, že je pacient v riziku, je předávána členům celého zdravotnického týmu, včetně řidičů Provozu dopravy.
- NLZP pokračuje v nastavené edukaci a reedukaci pacientů v riziku, pacienti mají k dispozici edukační materiál **Fm-L009-027-EM-001 Jak předcházet pádu**, s rizikem jsou seznámeni i příbuzní pacienta, studenti a další členové zdravotnického týmu, kteří pečují o pacienta. EM je pravidelně distribuován přes edukační sestry nebo vedoucí NLZP na klinická pracoviště.
- Při změně zdravotního stavu, mobility, spektra užívaných léků, nebo pokud dojde v průběhu hospitalizace k pádu, je riziko pádu u pacienta přehodnoceno.
- Pacienti s rizikem pádu jsou ve vyšší frekvenci kontrolováni a zvýšeně monitorováni.
- Pravidelná kontrola zajištění brzdového systému u lůžka.
- Instalace **informačních, výstražných cedulí u lůžka pacienta** na klinikách/odděleních s textem: „Nevstávejte, použijte zvonek“, „Riziko pádu“. Cedula plní preventivní charakter. Stále více zdravotnických pracovišť informační cedule využívá.
- V 1. polovině roku 2023 proběhla návštěva zástupců z managementu Ústřední vojenské nemocnice Praha – Mgr. Dagmar Janáčkové, MBA (staniční sestra Odd. Spondylochirurgie, supervizorka kvality a vedoucí skupiny sledování výskytu pádů) a Tomáše Kelbicha, BBA, MHA (vedoucí Odd. řízení kvality zdravotní péče) s cílem vzájemného sdílení účinných preventivních mechanismů v boji proti pádům.
- S prevencí pádů jsou nově seznámeni i nastupující zaměstnanci do FNOL v rámci vstupního školení nových zaměstnanců.
- Seznámení s analýzou pádů, edukací a preventivními opatřeními bylo realizováno i na setkání se staničními sestrami v rámci rozvojového programu (13. 11. 2023).